

Malgrat els intents d'amagar l'estètica violenta, a les manifestacions treuen el bo i millor de cada casa.

Els vells camises blaves i els seus deixebles han deixat volar l'àliga del *Generalísimo* i amaguen els caps rapats darrere la porta. Es deixen créixer els cabells i ja no alcen el braç a la romana, perquè ja no sona el "Cara al Sol", sinó l'himne d'Espanya. Atents a les enquestes que mesuren les preocupacions dels ciutadans, els ultres deixen de banda la croada patrioter i carreguen els fusells per al safari. Ara el punt de mira és l'immigrant. L'equip d'investigació AIP ha detectat les passes que es fan a les ordres dels misteriosos líders feixistes amb interessos econòmics obscurs, en un curiós eix Catalunya - País Valencià - Madrid. Descubrim qui són aquests personatges i desgranem-ne els negocis i els antecedents. L'assassinat d'un jove antifeixista a Madrid centra l'atenció sobre aquests grups, però molts ja s'han ben camuflat sota la capa democràtica.

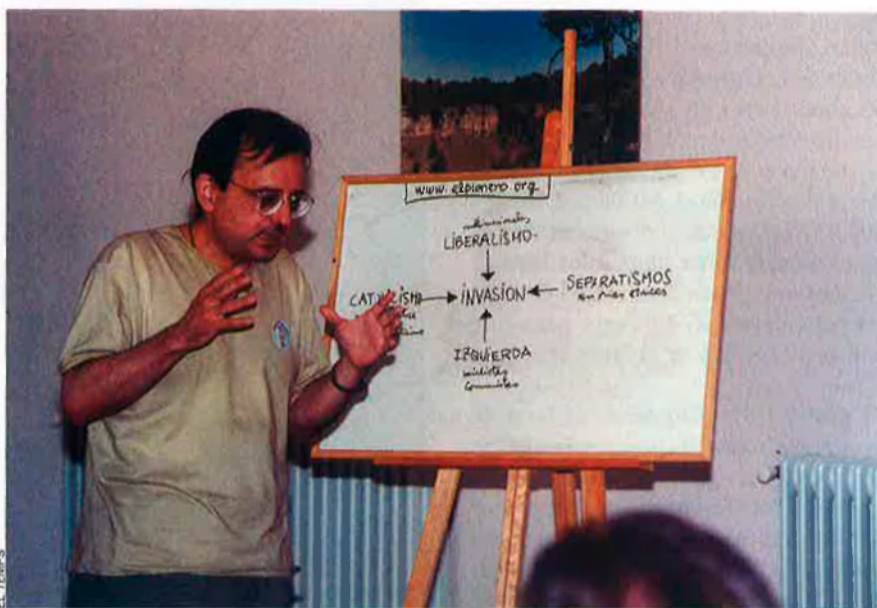
Objectiu: reciclar la ultradreta

En aquests moments he entès que ni a Vic ni a Catalunya no ens interessa relacionar-nos amb tot allò franquista, la bandera espanyola, l'àliga, que la porte al cor, però políticament no ens interessa." Tan clar parlava José Anglada a un jove periodista que s'havia fet passar per neonazi interessat per Plataforma per Catalunya (PxC) i que enregistrava amb càmera oculta totes les estratègies que confessava l'home de Fuerza Nueva a Catalunya. Canal 9 va emetre aquesta entrevista ara fa uns quants anys, quan PxC encara no s'havia catapultat a la popularitat. Ara, en vista dels resultats electorals, l'empresari valencià i líder ultra José Luís Roberto creu haver vist clarament per on han de dirigir-se els qui fa anys que tenen l'àliga franquista al cor i la democràcia a la boca, i rescata aquella idea del seu veí del nord d'espolsar-se les esvàstiques per disfressar-se d'home de bé.

El futur de l'extrema dreta espanyola és a l'eix Catalunya - País Valencià - Madrid, passant per Extremadura. Per més estrany que pugui semblar, és el resultat natural de l'aritmètica electoral que atorgà, durant les passades eleccions municipals del 27-M, dos regidors al partit ultradretà España 2000 al País Valencià, 18 regidors a la Plataforma per Catalunya al Principat i 10 regidors a Iniciativa Habitable a Extremadura. És l'embrió del *moviment antiimmigració*, la nova marca sota la qual es presenta la nova extrema dreta.

La ciutat de València ha estat els darrers anys un dels centres operatius principals de l'extrema dreta espanyola en tota la gamma: des del paraterrorisme de grups com el desarticulat Frente Antisistema fins a la ultradreta lepenista d'Espanya 2000. I des d'aquesta ciutat, José Luís Roberto, empresari dedicat a la seguretat privada i al negoci de la prostitució, pretén encapçalar la renovació que els ultres espanyols cercaven anys enrere, sota l'atenta mirada del delegat del Front Nacional (FN) francès a l'estat espanyol, Alain Lavarde.

Amb aquesta intenció Roberto s'ha aliat —arran dels resultats del 27-M—

Imatge de l'escola d'estiu del partit ultradreta Democracia Nacional, que va organitzar la manifestació del barri madrileny d'Usera, on un jove resultà mort.

amb Manuel Leal Gil, coordinador espanyol d'Iniciativa Habitable / Madrid Habitable, i José Anglada Rius, líder de la Plataforma per Catalunya. Ambdues formacions d'ultradreta han dut a terme un procés de maquillatge polític que els ha allunyats públicament de la imatge tradicional de l'extrema dreta, lligada a la violència, la nostàlgia franquista i l'espanyolisme més reaccionari. Espanya 2000 "s'ha transformat i ha adquirit una vida i un rumb propi que l'ha allunyat progressivament de l'extrema dreta", segons la declaració del partit, sota el títol "Preparem la resposta identitària del moviment antiimmigració", publicada immediatament després del 27-M. Aquesta afirmació, inèdita, defineix els dos corrents presents al moviment ultra espanyol avui dia: l'aliança de Roberto, Anglada i Leal, adscrits al denominat moviment antiimmigració i amb una mínima representació electoral municipal, i la resta de partits —com ara Democracia Nacional (DN), dirigit per l'ex-líder cap rapat valencià Manuel Canduela, o Alianza Nacional (AN), els dirigents de la qual es troben empresonats per delictes relacionats amb el terrorisme—, allunyats de la línia moderada que renega de la simbologia franquista

i l'extremisme neonazi. "El partit dels Canduela, els Andrino o els Ynestrillas no és el nostre partit, no hi tenim res a veure", afegia el document del partit de Roberto. Ynestrillas ja no val, però sí Fernando Savater al País Basc o Ciutadans a Catalunya, als quals al·ludeix el document: "No sols hi ha patriotes als grups patriòtics."

"El valencianisme polític". Al País Valencià, el partit de l'ex-falangista Juan García Sentandreu, Coalició Valenciana (CV), "ha perdut l'espai polític" ja que "avui la principal amenaça contra la identitat valenciana ja no ve de Catalunya", segons Espanya 2000. I on és la nova amenaça a la identitat valenciana? "Als barris del centre d'Alacant i de València"; és l'amenaça de "la immigració il·legal i massiva". L'objectiu ja no és el catalanisme sinó la "invasió musulmana" i la construcció de mesquites, com perfectament va comprendre José Anglada al Principat. Es tracta de substituir, en el primer pla del discurs i de l'activitat pública de l'extrema dreta, anticatalanisme per islamofòbia. Sentandreu ha estat un altre exemple de militant ultra reciclat en líder d'una marca electoral —amb un desmesurat

Política | Extrema dreta

finançament econòmic— però sempre dintre de la parcel·la blavera, més pendent dels tripijocs a la direcció d'Unió Valenciana que no de la jihad. Els resultats, però, han estat un autèntic desastre, especialment a la ciutat de València. Tot i això, Sentandreu i Roberto són vells amics de les batudes a la universitat i la transició. Fins i tot els darrers anys les manifestacions de CV han comptat amb la vigilància de l'empresa Levantina de Seguridad, propietat del líder d'Espana 2000. D'ací ve que el document de Roberto preveja “anar junts a les llistes”. De moment, Sentandreu roman destrossat pel colp del 27-M i està per veure quines passes farà en el futur.

El nou Frente Español. El futur de la ultradreta, com ha passat a França, ja no és en les bregues nocturnes i l'estètica *skin*. Tot al contrari, les formacions del nou eix ultra han modificat notablement la imatge. És el cas cridaner de la Plataforma per Catalunya que, amb disgust de bona part dels altres espanyols, ha utilitzat la llengua catalana habitualment. O el d'Iniciativa Habitable, que s'ha presentat sota una marca aparentment allunyada de la línia ultra habitual, i ha respost més aviat a una proposta ecologista. Tot i

El delegat del Front Nacional francès Alain Lavarde, a l'esquerra, conversa amigablement amb el president d'Espana 2000, José Luis Roberto, al centre de la imatge.

que aquest intent d'unitat no és nova —es va intentar l'any 2004 sota la denominació Frente Español—, l'estratègia consisteix a introduir el seu discurs fàcil i populista antiimmigració en

les classes treballadores, especialment als cinturons industrials de les grans ciutats. Els líders altres espanyols han observat durant anys com l'FN s'emportava vots de la classe obrera france-

Els cinc llops

Si el missatge polític no agrada als ciutadans, només cal canviar-lo. I per a això, alhora, no hi ha com convertir un assumpte de gran preocupació social en un problema de seguretat ciutadana, amb gran relleu social i, a continuació, erigir-se en els únics salvadors de la pàtria per la gràcia de Déu i reclamar el suport a les urnes.

La ultradreta ha vist com la teoria de conspiració de l'11-M i la suposada rendició de Zapatero davant ETA promoguda pel PP han arrelat en una bona part de l'electorat. O possiblement ha mobilitzat la seua potencial clientela, que fins ara no tenia pensat d'anar a votar. Suscitar problemes nous per tapar les pròpies misèries i robar a mans plenes amb l'especulació urbanística i la destrucció del territori ha estat eficaç, per la banda de Rajoy.

Ara els nostàlgics volen quedar-se amb la segona part de la llista de preocupacions dels ciutadans recollides pel CIS, la immigració, quelcom que el PP només ha tocat de passada —perquè era políticament incorrecte o potser inconvenient—, ja que també calia buscar el vot immigrant resident, especi-

alment el romanès. Però a la ultradreta no la preocupen les actituds raonables. Aparentar una imatge propera i convertir en discurs polític les filosofies de bar i de taxi promogudes des de l'emissora del règim els va de meravella.

“Tots els mals d'Espanya tenen un origen: la immigració”. Que la societat és manipulable ho sabem des dels inicis de la història, però fa la impressió que només els nostàlgics de les tiranies han trobat la manera de collir els fruits de la ignomínia. Llops disfressats d'anyells que no oculten de portes endins la vertadera fusta i que no dubten a transvestir-se a la moda político-social regnant per apropiarse, amb peus de plom, sense fer gaire soroll, al ciutadà desprevingut i menys format, com fan els depredadors.

Son la banda dels cinc. Tres d'ells amb perfils personals molt propers: José Anglada (líder de Plataforma X Catalunya), José Luis Roberto (president d'Espana 2000) i Manuel Leal Gil (coordinador a tot l'estat espanyol d'Iniciativa Habitable/ Madrid Habitable). El quart comparteix ideari amb la resta, però n'acabarà despenjat per simple

Al centre, José Anglada, president de Plataforma per Catalunya, el primer partit que va disfressar el discurs feixista espanyolista amb un embolcall de fals catalanisme.

sa que tradicionalment anaven a parar a l'esquerra. Segons la seua lògica, una plataforma política espanyola calcada del lepenisme només podria catapultar els ultres a obtenir representació insti-

tucional i visibilitat mediàtica. El camí, però, és ple d'entrebancs.

La batalla dels ultres. La intenció de Roberto és ben clara: presentar-se a

les eleccions generals del març de l'any vinent –l'objectiu és a l'entorn de l'1% dels vots– i a les europees de 2009. Per això, embriagat pels resultats electorals del 27-M passat, l'objectiu de Roberto és que el seu partit, juntament amb la Plataforma per Catalunya i la formació Iniciativa Habitable, encapçale la nova extrema dreta, centrada bàsicament en la immigració. Encara s'ha de veure la denominació de la plataforma. Tot i això, l'eix ideat per Roberto té un punt clau: Madrid. La capital espanyola ha estat l'escenari d'enfrontaments entre les diverses tendències del moviment ultra en la tradicional dinàmica de lluites intestines que l'ha acompanyat. "A Madrid es resoldrà el futur polític del moviment antiimmigració", afirma el document d'Espanya 2000. Per això es parla d'impulsar la seu del partit de Roberto a la capital i la creació de "Plataformes d'Unió i Defensa dels madrilenys", juntament amb Manuel Leal.

Tot i això, els enfrontaments entre els ultres a la capital d'Espanya compliquen la iniciativa, que té una importància per a Roberto, Leal i Anglada. Molts ultres no veuen amb bons ulls el petit imperi empresarial de José Luis Roberto, impulsor de la patronal de la prostitució espanyola, l'Asociación

animositat mútua; és Manuel Canduela (president de Democràcia Nacional). I el cinquè, Alain Lavarde (delegat del Front Nacional francès a Espanya) que des de la seua casa a Benidorm exerceix les funcions de visir del gran visionari populista Jean-Marie Le Pen, al qual tots pugnen per complaure com a un *fürher* que volen tenir content i obtenir-ne la santa benedicció política i econòmica.

Els símptomes i les oportunitats són palpables a tot Europa. Al vell continent les coses es comencen a bellugar amb vista a les eleccions al Parlament europeu, i Anglada no en deixar escapar ni una. No fa gaires dies fou convidat a la trobada de partits ultradretans Convention Identitaire, a la regió francesa de la Borgonya, on també participava el Vlaams Belang, tercera formació del Parlament de Flandes que aposta per la independència d'aquest territori belga, i la Lliga Nord, la formació encapçalada per Umberto Bossi i que governà Itàlia en coalició amb Silvio Berlusconi. Allà ho deixà ben clar, en sintonia amb els seus homòlegs europeus: "L'islam és un perill a Catalunya, a Espanya, a França, a Bèlgica, a Itàlia, a Europa i a tot Occident. La gent del carrer està farta de la invasió que tenim."

Qui és qui a la banda dels cinc

1. ALAIN LAVARDE

Alain Lavarde és un *pied-noir*, ex-capità paracaidista de l'exèrcit francès a Algèria. Establert a Benidorm, des d'on dirigeix una petita empresa de construcció, gestiona la *delegació oficial* de Le Pen a l'estat espanyol. La seua opinió és clau per als ultres espanyols que desitgen la benedicció del líder feixista francès. Per això tots volen fer-se la foto amb ell, com Roberto, com Milà, com Canduela abans de caure en desgràcia. La importància de Lavarde és cabdal per als qui anhelan un Front Nacional francès a Espanya. Entre els simpatitzants d'Espanya 2000 hi ha un nombrós nucli d'ex-membres de l'Organisation de l'Armée Secrète (OAS), que als anys 60 del segle XX es van refugiar fonamentalment a Benidorm i

Política | Extrema dreta

Nacional de Empresarios de Clubs de Alterne (ANELA), un sector on el 95% de les treballadores són dones immigrades. L'objecte del negoci que fa créixer la butxaca de Roberto tampoc no agrada als guardians de l'integrisme catòlic al si de l'extrema dreta. A més, els seus enemics destaquen la megalomania i la capacitat d'engolir tota mena de projectes a les seues xarxes empresarials personals, com és el cas del seu despatx d'advocats o l'empresa Levantina de Seguridad. La batalla de Madrid ha implicat durs enfrontaments dialèctics a través dels fòrums d'internet, amb amenaces encruades i tot, que l'equip d'investigació AIP ha seguit atentament. ANELA no agrada gens ni mica a gran part dels ultres. La disputa enfronta dos valencians, el líder d'Espana 2000 i Manuel Canduela, líder de Democracia Nacional (DN). Però els dos valencians no s'enfrontaran a la ciutat del Túria, sinó a la capital d'Espanya. Serà la darrera batalla de la ultradreta espanyola, i només pot haver-hi un guanyador. Aquests enfrontaments arriben a tals extrems que ensorren projectes sencers per la pugna entre líders. És així, per exemple, com un simpatitzant d'Espana 2000 acusa Canduela de sagnar econòmicament DN: "Roba els diners a DN

venent-ne pel seu compte les samarretes, un dels pocs mitjans que tenia DN per a finançar-se. Crea l'empresa Iconópolis recollint els beneficis de les vendes directes a la seua butxaca; per això a DN no hi ha tresorer." I, posats a mesurar capacitats, és evident que Roberto té molta més experiència i molt més per oferir als qui s'apunten que l'excap rapat Canduela, totalment destrossat mediàticament després de l'assassinat a Madrid de Carlos, un antifeixista de 16 anys a les mans d'un neonazi que acudia a una marxa racista organitzada per DN. Espana 2000 ha emès un comunicat arran de l'assassinat de Carlos, en què, a més de condemnar el crim, assenyalava com a responsables els "petits grups aventurers" (en referència a DN) que "no poden controlar la seua pròpia gent". Es desmarca dels més radicals, com Alianza Nacional, que no dubta a donar suport a DN i a amenaçar a la seua pàgina web: "El qui avisa...". Però els amics de Canduela li la tenen jurada, a Roberto, que els acaba de declarar obertament la guerra amb el comunicat: "Tomen a unir-se amb el sistema en aquesta campanya contra DN", diuen en un article on publiquen nombroses fotos de neonazis participants als actes d'Espana 2000. El partit de Roberto,

Cartell de la manifestació que Espana 2000 va organitzar al barri de Russafa (València).

que el 12 d'octubre passat desfilà pels carrers de València amb menys d'un miler de manifestants, té por que la sang de Carlos l'esguite, que s'esborren les pintures de camuflatge demòcrata i que les demandes d'il·legalització dels partits racistes engegen a dida la feina esmerçada. Però ho te difícil. La massa social que farceix el seu imperi no és gaire diferent de la que arrossega DN.

a Alacant, amb la benedicció de Franco, després d'abandonar la nova Algèria independent. Cal no oblidar que l'OAS va ser una organització terrorista francesa d'extrema dreta dirigida pel general Raoul Salen, nascuda el 1961 després de l'intent de cop d'estat posterior al referèndum que va permetre l'autodeterminació algeriana. L'OAS va ser la principal organització colonialista en contra de l'abandó del Mediterrani. A les seues files hi havia un gran nombre de militants conservadors, liberals, dretans i feixistes, reclutats principalment a Orà i Alger. Després del fracàs dels plans contra De Gaulle i l'independentisme algerià, la majoria dels membres de l'OAS es van exiliar a l'estat espanyol i al sud de l'estat francès -Marsella-, on anys més tard s'establiren les bases de militància del Front Nacional. Cal no oblidar que Jean-Marie Le Pen va ser veterà condecorat dels paracaigudistes francesos a la Indo-xina (1953), Suez (1956) i Algèria (1957).

2. JOSÉ ANGLADA RIUS

José Anglada va néixer a Vic el 21 de juny de 1959, i és casat amb Olga Parra Martínez. Líder de Fuerza Nueva a Catalunya sota les ordres de Blas Pinar, es va destacar perquè exercí la violència contra militants d'esquerra des

de la dècada dels convulsos anys 80. Després de la desaparició d'FN i després d'anar donant tombs per diversos grups ultres va acabar formant part de l'Agrupació d'Electors Ruiz Mateos, i va concórrer sense èxit a les eleccions al Parlament de Catalunya de 1992, on ocupava el lloc 7è i la seva companya Olga el lloc 49è. Les candidatures de Ruiz Mateos eren formades majoritàriament per elements ultres radicals aprofitant la conjuntura social del moment. Fou el creador del partit ultradretà Plataforma per Catalunya, hereu del discurs del Movent Patriòtic Català i del grup paraterrorista Milícia Catalana, que envoltava de catalanisme un discurs feixista espanyolista. A les darreres eleccions, PxC triplicà els vots i col·locà disset regidors a diversos ajuntaments del Principat. Però, malgrat els recents èxits electorals, PxC acaba de viure fa poques setmanes la primera escissió. L'ex-vice-president i respon-

Les relacions del president d'Espana 2000 amb el món de la prostitució (vegeu EL TEMPS 1213) es fan evidents a cada acte públic del partit.

La banda dels cinc. Al País Valencià, el futur de la ultradreta demana enfortir els feus on ja gaudeixen d'una certa presència, especialment a València, Silla, Castelló i Onda. A més, Espana 2000 destaca la intenció de doblar el nombre de militants i de multiplicar la presència mediàtica, especialment a internet, un dels principals puntals de la comunicació dels moviments ultres.

Però els dirigents d'Espana 2000 tenen pendent la missió fonamental: la unitat de la nova extrema dreta. Tots els moviments tàctics dels diversos grups són vigilats de prop per l'etern observador francès: l'home de Le Pen a l'estat espanyol, Alain Lavarde. Durant el darrer decenni, el missatge de l'FN als seus camarades espanyols ha estat reclamar unitat. Tot i això, l'FN

ha diversificat les opcions respecte a la ultradreta espanyola. Malgrat que el partit francès ha preferit sempre DN (el partit creat l'any 1995 per antics dirigents de CEDADE), José Luis Roberto va poder gaudir de la companyia de la filla del gran guru, Marine Le Pen, responsable de la darrera campanya electoral a França. A més a més, els líders ultres miren amb interès les importants aportacions econòmiques del partit de Le Pen. Mentrestant, Alain Lavarde, sempre actiu, observa des de la seua residència a Benidorm la jugada de Roberto i els seus nous amics.

Roberto, Anglada, Leal, Canduela i Lavarde. A partir d'ara cinc noms seran clau en el llarg procés d'adaptació i reciclatge de la ultradreta espanyola. Renegaran en públic d'ortodòxies catòliques i jous falangistes, molt probablement exclouran als actes públics la bandera espanyola amb l'àguila franquista. "Massa per al cos", que diria Blas Pinar, a qui un dia la banda dels cinc saludava a la romana a la plaça d'Oriente de Madrid mentre s'escridassaven cantant el "Cara al Sol". Ara el nou líder que els ultres desitgen parla francès. Qui li ho havia de dir, al notari Piñar i a Pepe Botella.

sable provincial de Lleida, Mateu Figuerola, i el secretari d'organització, Joan Terré, ja han donat d'alta un nou partit, curiosament anomenat Partit per Catalunya. Figuerola justificà aquesta fuga per la "línia ideològica que adopta el president [...]. Ell és situat a l'extrema dreta, i nosaltres volem ser mes liberals i tolerants". També l'acusa d'un personalisme excessiu que provoca tensions innecessàries, fins al punt d'ocultar els comptes del partit a la resta de militants. Aquest mateix any, Anglada era condemnat per injúries i per haver donat un cop de puny a un jove en una discoteca.

3. JOSÉ LUIS ROBERTO NAVARRO

José Luis Roberto Navarro, nascut a València el 20 de desembre de 1953, ha estat involucrat en nombrosos processos judicials des de fa decennis, ha apadrinat des de final dels anys 80 nombroses organitzacions d'extrema dreta, des dels neonazis d'Acción Radical fins a la Falange Española - Frente Nacional Sindicalista. També és propietari de l'empresa de seguretat Levantina i la filial Levantina de Servicios Generales, i secretari general tècnic de l'Asociación Nacional de Empresarios de Locales de Alterne (ANELA), a més d'advocat al seu bufet Ro-

berto & Salazar, habitual representant legal de neonazis. Roberto és un home de negocis intel·ligent que ha creat un autèntic imperi político-empresarial que abasta des dels gimnasos Levantina, on es fan classes a la policia local de València, fins a la central de compres d'ANELA, amb la qual proveeix els prostíbuls de tot el material necessari (preservatius, begudes, llençols...). Precisament, la seua vinculació amb la prostitució ha creat un gran debat dins de l'extrema dreta espanyola, que no veu amb bons ulls que qui pretén encapçalar el moviment antiimmigració siga un empresari que s'enriqueix del treball d'un col·lectiu

